

నా ప్రేమ తోరణం

- ప్రభులలచంద్ర

నిజానికి ఉత్తరాలు, ఫోటోలు లాంటి అన్ని జ్ఞాపక చిహ్నాలు చించి పారేసి గతాన్ని తుడిచివేశాననుకుంది రాజేశ్వరి. అయితే తల్లి చనిపోగా కడచూపుకోసం కూతురుతో స్వగ్రామం వెళ్లిన రాజేశ్వరిని చూసి బంధువులు విస్తుపోయారు. ఆమె రావా లని ఎవరూ కోరుకోలేదు. వస్తుందని అనుకోనూ లేదు. ఆమెను ఆదరించకపోగా సూటిపోటి మాటలతో అవమానించారు. వాళ్ల ప్రవర్తనకు విస్తుపోయిన రాశిని పెరటిలోకి లాక్కుపోయి ఒక ఫోటో ఆల్బమ్ ఆమె చేతిలో పెట్టి అసలు విషయం చెప్పిందొక అమ్మాయి. నిర్ధారితపోయిన రాశికి ఇంక అక్కడ ఉండాలనిపించలేదు. అమ్మ పక్కన చేరి వెళ్లిపోదాం అంది రహస్యంగా. బంధువుల వైఖరికి మనస్తాపం చెందిన రాజేశ్వరి కూడా సరే అంది. తల్లి భౌతికకాయం శ్మశానానికి తరలిపోగానే రాజేశ్వరి, రాశి బయలుదేరారు. ఆటోలో పక్క టాన్ కెళ్లి అక్కడ ట్రెయిన్ ఎక్కాలి. వెయిటింగ్ హాలులో ట్రెయిన్ కోసం నిరీక్షిస్తున్నప్పుడు హ్యాండ్ బ్యాగ్ లోని ఫోటో తీసి అమ్మకు చూపించింది రాశి. ఆ ఫోటో చూస్తూనే ఉలికిపడి అయితే నీకు తెలిసిపోయిందన్న మాట! అంది రాజేశ్వరి నీరసంగా. తర్వాత ఏమీ మాట్లాడలేదు.

ట్రెయిన్ వచ్చేవరకూ మౌనంగా రోది స్తూనే ఉండామె.

పెద్దకర్మ వరకు ఉంటానని చెప్పి

వెళ్లిన భార్య మర్నాడే వచ్చేసినందుకు ఆశ్చర్యపోయినా ఏం జరిగి ఉంటుందో ఊహించుకొని భార్యని వివరాలు అడగలేదు శేఖర్.

రెండురోజులు గాంభీర్యం అయాక మూడోరోజు “అమ్మాయి ఎంసెట్ కి వెళ్తానంటోంది. మెడిసిన్ చదువుతుందట” భర్తకి చెప్పింది రాజేశ్వరి.

“ప్రీ సీట్ దొరకటం చాలా కష్టం. మేనేజ్ మెంట్ కోటాలో సీటుకి పాతిక లక్షలు పైగా అవుతుంది” అన్నాడాయన నిదానంగా.

“విషయం దానికి వివరించాను. మొండికేస్తోంది.”

నిశ్చలంగా ఆమెవైపు ఓ క్షణం చూసి “నీ ఇష్టం” అనేశాడాయన. నీ కూతురు. నీ ఇష్టం! అనా? నీ కూతురు కాబట్టి ఖర్చు నీదే అనా? ఏమిటి ఆయన ఉద్దేశం?

ఈమధ్య రాశి ఆయన్ని డాడీ అనకుండా “మీ ఆయన” అంటూ ఉండడానికి కారణం ఇప్పుడిప్పుడే అర్థం అవుతోంది రాజేశ్వరికి. గత రెండు రోజులుగా రామ్ కూడా రాశిని అక్కా అని పిలవడం లేదు. పరాయి వ్యక్తిలాగ ప్రవర్తిస్తున్నాడు. రాణి కాస్త నయం. రాశిని అక్కా అనే పిలుస్తోంది. మామూలుగానే ఆభిమానిస్తోంది.

ఈ పిల్లలకు కూడా ఆ రహస్యం తెలిసిపోయిందా? ఆయన వీళ్లకి చెప్పేశారా?

రోజూ సాయంకాలం ఆరుగంటలకే కాలేజీ నుంచి ఇంటికి వచ్చేసే రాశి ఆరోజు ఏడుదాటినా రాలేదని రాజేశ్వరి ఆందోళన పడుతోంటే ఆయనకు చీమకుట్టినట్లయినా లేదు. వచ్చేస్తుందిలే అన్నాడు వీళ్లకి చదువుకుంటూ. రాణి రావడం ఆలస్యం అయితే ఆయనింత నిశ్చింతగా ఉండగలరా?

రాత్రి తొమ్మిది గంటలకు ఇల్లు చేరుకుంది రాశి. అప్పటికే అందరి భోజనాలూ అయ్యాయి. రాణి, రామ్ చదువుకుంటున్నారు. ఆయన బెడ్ రూంకి వెళ్లిపోయారు. కూతురుకోసం ఎదురుచూస్తూ హాలులో కూర్చున్న రాజేశ్వరి ఆమె రాగానే భోజనం వడ్డించి “ఇంత ఆలస్యం అయిందే?” అని అడిగింది.

“రచయిత శ్రీరాం రాసిన నవలకు బహుమతి వచ్చిందట.

అవసరం పడిన వాళ్లంతా ఆ కుటుంబాన్ని ఆదర్శ కుటుంబం, మంచి కుటుంబం అని పొగడి అవసరం తీరాక బరితెగించిన కుటుంబం, విచిత్ర కుటుంబం అని ఈసడిస్తారు.

కుటుంబ యజమాని శేఖర్ ఒక జాతీయ బ్యాంక్ మేనేజర్. ఆయన భార్య రాజేశ్వరి ప్రభుత్వ కాలేజీలో లెక్చరర్. వారి సంతానం రాశి, రాణి, రామ్.

రాశి ఇంటర్ చదువుతోంది. ఎంసెట్ రాసి మెడిసిన్ చదవాలని ఆ పిల్ల ఆశయం. ఆ విషయంలోనే తల్లికీ, కూతురికీ వివాదం.

మెడిసిన్ లో సీటు దొరకటమే గగనం. దొరికాక చదవటమూ కష్టమే. యంబిబియస్ అయితే చాలదు. ఆపై యండ్ చీస్ట్ నే గుర్తింపు. అయితే యండ్ లో సీటు దొరకడం అంత ఈజీ కాదు. ఆటంకాలు అధిగమించి యండ్ చేసినా ఉద్యోగాలు దొరకడం లేదు. కార్పొరేట్ ఆస్పత్రిలో జూనియర్ గా చేరితే జీతం పదివేలు డాటదు.

రాశి కూడా తనలాగే లెక్చరర్ అయితే పని భారం తక్కువ. టెన్షన్ ఉండదు. కావలసినన్ని సెలవులు. అందుకని యమ్మోస్తే చదవమని కూతురుకి ఎంతగానో చెప్పింది రాజేశ్వరి.

“ఔనులే! రాణి, రామ్ ల కోర్కెలు తీర్చడానికి నువ్వున్నావు, మీ ఆయన ఉన్నాడు! నాకెవరున్నారు?” అంటూ విసురుగా తన గది లోకి వెళ్లిపోయింది రాశి.

గుండెల్లో గునపం దిగినట్లు విలవిల లాడిపోయింది రాజేశ్వరి. పూల బాటమీద సాఫీగా సాగిపోతున్న సంసార రథం ఈమధ్య గతి తప్పింది.

అందుకు కారణం- తల్లి చనిపోగా తను రాశితో స్వగ్రామం వెళ్లడం అక్కడ రాశి ఒక ఆల్బమ్ చూడటం!

వెయిటింగ్ హాలులో ట్రెయిన్ కోసం నిరీక్షిస్తున్నప్పుడు హ్యాండ్ బ్యాగ్ లోని ఫోటో తీసి అమ్మకు చూపించింది రాశి. ఆ ఫోటో చూస్తూనే ఉలికిపడి అయితే నీకు తెలిసిపోయిందన్నమాట! అంది రాజేశ్వరి నీరసంగా. తర్వాత ఏమీ మాట్లాడలేదు. ట్రెయిన్ వచ్చేవరకూ మౌనంగా రోదిస్తూనే ఉండామె.

ఆయన సన్మాన సభకు వెళ్లవలసి వచ్చింది" అంది రాశి అన్నం తింటూ.

"ఇంటికి ఫోన్ చేసి ఉండాలింది."

"మీ ఆయన రాణి, రామ్లకు సెల్ ఫోన్లు కొని ఇచ్చారు గాని నాకు ఇవ్వలేదు కదా!" బుస్సునుంది రాశి.

అమ్మ మనసు విలవిలలాడిపోయింది. జాలివేసింది కాబోలు "దగ్గరలో ఫోన్ బూత్ లేదమ్మా. అందుకే ఫోన్ చేయలేదు" అంది మృదువుగా. కాసేపాగి-

"శ్రీరాం నీకు తెలుసా అమ్మా?" అడిగింది.

రాజేశ్వరికి తెలుగు నవలంటే ఎలర్జి. శ్రీరాం ఎవరో ఆమెకు తెలియదు.

"శ్రీరాం అంటే రామారావుగారు! మా నాన్న!" బాంబు పేల్చింది రాశి. రాజేశ్వరి హృదయం కకావిక లైంది.

ఆనాటినుంచి రోజూ తండ్రిని కలుస్తూ ఉండేది రాశి. ఇంటికి అలస్యంగా వస్తోంది. ఎలా ప్రతిస్పందించాలో తెలియక వారంరోజులు సతమతమై చివరకు భర్తకు చెప్పింది రాజేశ్వరి- ఆయన ఈ ఊళ్లోనే ఉన్నారట- అని.

ఏ ఆయన? అన్నట్లు కళ్లతోనే ప్రశ్నించాడు శేఖర్.

"ఆయన... ఆయన... రామారావుగారు" తడబడుతూ చెప్పింది.

కాసేపు వారిమధ్య కాలం స్తంభించిపోయింది. అతిక ఘనమీద మాటలు పేర్చుకుంటూ "ఆయన రాశిని మెడి సిన్ చదివిస్తానంటున్నారు" అంది. ఇంట్లో నిశ్శబ్దంగా బాంబు పేలినట్టుంది. శేఖర్ మాట్లాడలేదు. రాజేశ్వరి మాట్లాడలేదు. ఎన్నో ప్రశ్నలు. ఎన్నో భయాలు. ఆన్నీ గుండెల్లోనే.

***

ఈరోజుల్లో భార్యాభర్తలు విడిపోవడం సహజ పరిణా మమే. మగాడు రెండో పెళ్లిచేసుకుంటే సమర్థించే సమాజం స్త్రీ రెండో పెళ్లి చేసుకుంటే మాత్రం సహించ లేదు, క్షమించలేదు.

రెండో పెళ్లిచేసుకొని అమ్మ తప్పుచేసిందా? అని ఆలో చించి, ఆలోచించి చివరకు "మీరు మంచివారు లాగానే కనిపిస్తున్నారు. అమ్మకూడా మంచిదే. మరెందుకు విడి పోయారు?" అని తండ్రిని అడిగింది రాశి.

కాసేపు గంభీరంగా ఉండిపోయి తర్వాత చెప్పాడు రామారావు.

***

పెళ్లినాటికి రామారావు జీతం ఐదువేలు. రాజేశ్వరి జీతం పదివేలు.

పెళ్లయ్యాక నా జీతం, నీ జీతం అని భార్యాభర్తల మధ్య తేడా ఉండదు. రెండు జీతాలూ కలిపి సంసారం హాయిగా సాగించవచ్చని అనుకున్నాడు రామారావు.

కానీ రాజేశ్వరి తల్లి లక్ష్యమృకు పెద్ద జీతగాడు అల్లు డుగా రావాలని కోరిక. ఆమెకు రామారావు, అతని జీతం నచ్చలేదు. ఆమె ఇష్టాయిష్టాలతో పనిలేకుండా పెళ్లి జరిగిపోయింది.

రామారావు సంసారం రెండునెలలు హాయిగా సాగాక సమస్యలు...

తన జీతం ఇవ్వడం మానేసింది రాజేశ్వరి. పైగా ప్రతి విషయానికీ రభస చేయడం మొదలుపెట్టింది. ప్రతి నెలా ఇంటికొచ్చి వారం పదిరోజులు తిప్పవేసి లక్ష్యమృ కూతురికి వత్తాను పలుకుతూ అల్లుడిని అవమానిం చడం పరిపాటి అయింది. ఇంటిలో అడుగుపెట్టడానికే రామారావు భయపడే పరిస్థితి దాపురించింది.

అమ్మాయి పుట్టింది. ఖర్చులు పెరిగాయి. ఆయన

తన జీతం భర్తకిచ్చేది కాదు రాజేశ్వరి.

రాశి మొదటి పుట్టినరోజు పండగ ఘనంగా చేయా లని నిర్ణయించిందామె. ఖర్చుకు వెనకాడాడు ఆయన. "మీకంత సీన్ లేదని తెలుసులేండి. నా డబ్బుతో చేస్తాను" అందామె పెడసరంగా.

అన్నట్లుగానే పుట్టినరోజు ఘనంగా జరిపింది రాజేశ్వరి.

అతిథులంతా వెళ్లిపోయాక బీరువాలోని ఐదువేలు కనిపించలేదు.

అల్లుడిని అనుమానించి, అవమానించింది లక్ష్యమృ. ఆమెకు వత్తానుపలికి భర్తమీద దొంగతనం ఆరోపిం చింది రాజేశ్వరి.

***

"ఇంక భరించలేక ఆమె చెంప వాయగొట్టాను. బుసకొడుతూ పుట్టింటికి పోయి నెలరోజులు గడి చాక విడాకుల నోటీసు పంపింది మీ అమ్మ" రామారావు స్వరం గద్గదం అయింది. కన్నీటి పొర కళ్లను కప్పేసింది.

ఆరోజుల్లో అమ్మ అంత మూర్ఖంగా ఉండేదా! అని ఆశ్చర్య పోయింది రాశి. ఇప్పుడేమో జీతం అంతా భర్తచేతిలో పోస్తుందామె. ఆయన మాటకు ఎదురుచెప్పదు! బహుశా అనుభవం నేర్చిన పాఠం కాబోలు!

***

ఓ ఆదివారం సాయంకాలం అందరూ టిఫిన్ తిని టీ తాగు తున్న వేళ కాలింగ్ బెల్ మోత...

చటుక్కున వెళ్లి తలుపు తెరిచిన రాశి నిర్ఘాతపోయింది. ఎదురుగా

నాన్న! రామారావు లోనికొచ్చి శేఖర్ కి మున్నగుంచి "నేను రామారావుని, మూడేళ్ల క్రితం ఎల్మేలో తప్ప ర్గా ఈ ఊరోచ్చాను. రాశి నా కూతురో కాదు చివరయిం చేసుకొని ఆయనకెదురుగా కుర్చీలో కూర్చున్నాడు

అందరికీ ఏదో ఇబ్బందిగా ఉంది. ఆయన రాకుండా ఉంటే బాగుండేది అనిపించింది మున్నగుంచుకొచ్చాడు అని చిరాకు కలిగినా పెద్దమనిషి తరువోలో శేఖర్ గుంభీ రంగా ఉండిపోగా ఏదో తెలియని భయంతో ముఖానికి పట్టిన చెమట తుడుచుకుంటూ తం మంచుకుంది రాజేశ్వరి.

రాణి, రామ్లకు ఐదువేలక పెళ్లిమొత్తు సైగ చేశాడు శేఖర్. వాళ్లు వెళ్లక తండ్రి చేతక విడుచుంది రాశి.

"మీరు నమ్మినా, నమ్మకపోయినా నేను మాత్రం విధిని నమ్ముతాను మామేమీ ఈ ఊళ్లోనే ఉన్నా మీరి క్కడే ఉన్నట్లు వాక తెలియదు రాశి యాదృచ్ఛికంగా పెళ్లి ఫాలో చూడడం యాదృచ్ఛికంగానే తాను నా సన్మాన సభకొచ్చి చూస్తూ కలుసుకోవడం విధి లిఖితం ఆనే నేను వాటిస్తాను" గంభీరంగా చెప్పి కాసేపాగి, తర్వాత-

"ప్రేమికులు విడిపోవచ్చు. భార్యాభర్తలూ విడిపో వచ్చు. కానీ తలిదండ్రులు మాత్రం కన్నబిడ్డలకు దూరం కాకూడదు తలిదండ్రులు విడిపోయినా వారి ద్దరి ప్రేమాభిమానాలు పొందే హక్కు ప్రతి బిడ్డకూ ఉంటుంది కన్నతండ్రి! రాశి పట్ల బాధ్యతతోనే ఆమె

మెడిసిన్ చదవడానికి సాయంచేస్తానన్నాను కాని మీ సంసారంలో కలతలు రేపడానికి కాదు. విడిపోయిన ప్రేమికులు, భార్యాభర్తల మధ్య వీలుంటే కాస్త స్నేహం, కాదంటే కనీస గౌరవ మర్యాదలు చెదిరిపోనక్కరలేదు. మంచి మనసుల మధ్య విడి ఆకులతో కూడా శుభ తోరణాలు కట్టవచ్చు. అమ్మా నాన్నా చనిపోయాక గత పది సంవత్సరాలుగా ఒంటరిగా ఉంటూ పది లక్షలువరకూ పొదుపుచేశాను. అమ్మాయి చదువుకోసం ఆ డబ్బు మీకిస్తాను. అది చాలకపోతే విద్యా రుణం తీసుకో వచ్చు. నేను ష్యూరిటీ ఇస్తాను" ఏక ధాటిగా చెప్పి ఆగాడు రామారావు.

ఆయన మాటతీరు, వ్యక్తిత్వం శేఖ ర్ కి నచ్చినట్టే ఉన్నాయి. ఆలోచిస్తూ ఊరుకున్నాడు. రాజేశ్వరి ఏమను కుంటున్నదో గాని తల వంచుకొనే ఉండిపోయింది.

రాశి తెచ్చిన టీ తాగుతూ-

"నావల్ల మీలో కలతలు రాకూడ దని రెండు ప్రతిపాదనలు చేస్తు న్నాను. నేను బదిలీ చేయించుకొని మరో ఊరు వెళ్లిపోవడం లేదా మీరు రాశిని మా ఇంటికి పంపివేయడం" అన్నాడు రామారావు.

పక్క గదిలోంచి ఈ సంభాషణం విన్న రాణి, రామ్ల అక్కడి కొచ్చేశారు.

"రాశిని వాళ్లింటికి పంపేయండి వాళ్లే అన్నాడు రామ్.

"అక్క వెళ్లిపోతే నేను తరుచుగా వాళ్లింటికి వెళ్లడానికి పెర్మిషన్ మ్రాగి" షరతు చెప్పింది రాణి.

రాశి కూడా తీసిపోకుండా తన ఆభిప్రాయం చెప్పింది "నాన్నగా

రితో వెళ్లిపోడానికి నాకు ఆభ్యంతరంలేదు. అయితే తరుచుగా నేనిక్కడకు వచ్చి అమ్మను కలుస్తూ ఉంటాను."

ఏదైనా సమస్యవస్తే మల్లగుల్లాలు పడి ఎంతో ఆలో చించి, ఆలోచించి ఏ నిర్ణయమూ తీసుకోలేరు పెద్దలు. పిల్లలే నయం. ఇట్టే తేల్చేశారు అనిపించింది రాజేశ్వరి, శేఖర్లకు ఆ క్షణంలో.

"మీ నిర్ణయం ఇప్పుడే చెప్పనక్కరలేదు. బాగా ఆలో చించుకొని వారం పదిరోజుల్లో చెప్పండి" అంటూ లేచాడు రామారావు.

ఆయన్ని సాగనంపడానికి గుమ్మంవరకు వచ్చిన రాజేశ్వరితో "నేనా ఐదువేలు కాజేయలేదు మేడమ్!" అన్నాడు రామారావు గంభీరంగా.

"నాకు తెలుసు" అనలేకపోయింది రాజేశ్వరి. ఎందు కంటే గుండెల్లో ఉవ్వెత్తుగా లేచిన భావోద్వేగ కెరటం ఆమె గొంతుకి అడ్డంపడి కన్నీటితో కళ్లను కప్పేసింది.

విడాకులు తీసుకున్నా స్నేహతోరణమేదో వారిద్దరినీ కలిపి ఉంచినట్టే అనిపించిందామెకు ఆ క్షణంలో.

★

రవయిత చిరునామా:

పి.సి.పల్వాయిక్, 2-28-5, అప్ స్టెయిర్స్ చేదూరివారి వీధి, శ్రీనగర్, కాకినాడ- 533003.

ఈరోజుల్లో భార్యాభర్తలు విడి పోవడం సహజ పరిణామమే. మగాడు రెండో పెళ్లిచేసుకుంటే సమర్థించే సమాజం స్త్రీ రెండో పెళ్లి చేసుకుంటే మాత్రం సహించలేదు, క్షమించలేదు.